

REDOVISNING Statsbidrag till kommuner som bedriver verksamhet med personligt ombud

Skickas senast 2018-01-15 till: diarium.arkiv.stockholm@lansstyrelsen.se

Statsbidrag avseende år	2017

Kontaktuppgifter till den kommun som beviljats statsbidraget

Kommun		
Nacka kommun		
Utdelningsadress Nacka kommun	Postnummer 131 81	Postort Nacka
Kontaktperson Marie Kronosjö	Avdelning/Enhet Välfärd samhällsservice	
Nämnd Socialnämnden i Nacka	Telefon (inkl. riktnum- mer) 08 – 718 75 16	E-postadress anne-lie.so- derlund@nacka.se

Den eller de kommuner, förutom redovisande kommun, som redovisningen omfattar

Kom	mun/kommuner			
	a och Värmdö kommun.			
		**		

1. Statsbidrag

1.1 Beviljade medel

Beviljat statsbidrag, kr	Årsanställningar ¹ på heltid/del-
	tid
1 209 600	4,00

1.2 Förbrukade medel

Förbrukat statsbidrag, kr	Årsanställningar ¹ på heltid/del-
1 209 600	tid exkl. tjänstledighet 4,00

Om verksamheten har haft färre årsanställningar på heltid eller deltid än vad som beviljats,	
ange varför.	

2. Utförare av verksamheten med personligt ombud

	Ja	Nej
Kommun	X	
Förening		
Stiftelse		
Aktiebolag		
Annan utförare		
Om annan utförare än kommunen, ange organisationens namn		

¹ Anges med två decimaler. För ett ombud på heltid (40 timmar i veckan) och ett på halvtid (20 timmar i veckan) anges 1,50. För två ombud på heltid och ett på deltid (10 timmar i veckan) anges 2,25.

4. Personliga ombud

	Antal kvinnor	Antal män	Annan ²
Personliga ombud	3	1	

4.1 Utbildning

	Ja	Nej	
Ombuden har erbjudits utbildning.	X		
Om ja, ange vilken/vilka utbildningar.			
Två medarebetare har påbörjat en systemteoretisk utbildning med inrikting på familj och nätverksarbete. Målsättningen är att vidareutveckla verksamhetens nätverksarbete. PO deltar även i yrkesföreningens YPOS årliga konferens.			
Om nej, ange varför			

4.2 Handledning

	Ja	Nej
Ombuden har erbjudits handledning.	X	
	Λ	
Om ja, ange vilken slags handledning.		
Verksamheten har regelbunden extern nätverksinriktad handledning.		
Om nej, ange varför.		

 $^{^2}$ Antal personer som uppger annan könstillhörighet eller ej har velat uppge könstillhörighet

5. Klienter

Ange antal klienter som fått stöd av personligt ombud. Varje person (klient) som har fått stöd av personligt ombud ska redovisas endast en gång per år.

	Antal	Antal	
	Kvinnor	män	Annan
5.1 Totalt antal klienter	55	35	
därav mellan 18 och 29 år	8	12	
därav mellan 30 och 49 år	33	9	
därav mellan 50 och 64 år	12	13	
därav 65 år och över	2	1	
50 4 - 1 - 1 - 1 - 1	14	15	
5.2 Antal nya klienter	14	13	
därav mellan 18 och 29 år	2	6	
därav mellan 30 och 49 år	8	3	
därav mellan 50 och 64 år	4	6	
därav 65 år och över	0	0	
			•
5.3 Antal avslutade klienter	19	14	
därav mellan 18 och 29 år	6	5	
därav mellan 30 och 49 år	8	2	
därav mellan 50 och 64 år	3	7	
därav 65 år och över	2	0	

	Antal	Antal	
	kvinnor	män	Annan
5.4 Klienter som, helt eller delvis, har hemmavarande barn under 18 år³ vilka är kända för verksamheten.	16	1	

 $^{^3}$ Inkluderar även barn till $\it maka/make/reg.~partner/sambo$ som är hemmavarande hos klienten.

5.5 Kontakt med verksamheten

Ange orsaken/orsakerna till att nya klienter tar kontakt med verksamheten. Ange antalet orsaker. Flera orsaker kan anges per person.

	Kvinnor	Män	Annan
Ekonomi	7	5	
Bostad	7	5	
Sysselsättning	4	6	
Struktur i vardagen	3	3	
Bryta isolering	2	5	
Relationsfrågor	4	2	
Existentiella frågor	0	1	
Stöd i kontakten med myndighet	9	10	
Stöd i kontakten med sjukvården	6	6	
Annan orsak	1	3	
Om annan orsak, ange vilken.			
Samordning via nätverksmöten			

Eventuell kommentar, om förändringar har noterats av orsaker till att klienter tar kontakt med personligt ombud, ange dessa.

Vi ser att fler får avslag på sjukpenning och sjukersättning. Försäkringskassan anser dessa friska att arbeta samtidigt som de bedöms för sjuka för att arbeta av både sjukvård och arbetsförmedling.

5.6 Tillgång till personligt ombud

	Ja	Nej		
Bedömningsriktlinjer eller prioriteringsordning finns för tillgång till personligt ombud.	x			
Om ja, ange dessa.				
Riktlinjer för prioritering är framtagna i samråd meed ledningsgruppen. De klienter som har hemmaboende barn och de klienter som hotas av vräkning prioriteras. Vidare prioriterar vi den tysta målgruppen, det vill säga de som inte alltid aktivt söker sig till oss; genom ett uppsökande arbete.				
Om nej, ange varför.				

I			

5.7 Tillgång till samhällsservice

	Ja	Nej	
Rutiner har upprättats för hur uppmärksammade brister ska hanteras i verksamheten	Ja		

Beskriv de tre allvarligaste bristerna på respektive nivå som har identifierats föregående år:

Med handläggarnivå avses brister som blir synliga i möten mellan klienten och de olika organisationernas medarbetare, med lokal nivå avses brister för hur det offentliga välfärdsarbetet kring denna grupp leds och organiseras, med central/nationell nivå avses brister i lagstiftning och andra regelverk.

Vi vill inleda med att förmedla att tillgängligheten till olika myndigheter och vård är begränsat på grund av de höga krav som ställs på den enskildes förmåga. För att få hjälp ställs det krav på att individen själv ska kunna ta initiativ och ta kontakt med såväl försäkringskassa, arbetsförmedling, socialtjänst och vård. Detta fallerar ibland på grund av att personen själv inte har förmåga att ta dessa kontakter. Dessutom kan de individer som klarar av att ta sig in i de olika systemen få svårt att bli kvar. Det är dessutom försvårande när man har en psykisk funktionnedsättning att förväntas klara av att ha flera kontakter ibland till och med på samma myndighet. Det finns en rad kognitiva svårigheter som behöver övervinnas för att exempelvis kunna ta sig hemifrån, ha tålamod att vänta, ha förmåga att uttrycka sig och samspela socialt, ha förmåga att ta in information och komma ihåg informationen. Individen förväntas ha en god kognitiv förmåga för att söka hjälp.

Ytterligare en svårighet är att personer bollas runt mellan olika yrkesverksamma inom samma myndighet och mellan mydigheter/vårdgivare. Det är inte helt ovanligt att individen möter professionella som hänvisar de vidare med orden " att ansvaret ligger på någon annan"

Då detta sker upprepade gånger så tar orken till sist slut.

a) på handläggarnivå i båda kommunerna:

Brister i bemötande där hänsyn inte tas till funktionsnedsättningen. Det kan innebära att personen inte tar emot stöd eller riktigt förstår vilket stöd han eller hon kan ha rätt till. Informationen behöver anpassas för att bättre tillgodose målgruppens behov. Detta gäller såväl i skrift som tal. Helhetssyn saknas vilket innebär att de kognitiva brister en psykisk funktionsnedsättning innebär inte tas hänsyn till. Detta är ofta förekommande vid till exempel ansökan om försörjningsstöd. Vi ser ett behov av ökade kunskaper kring hur man bemöter personer med funktionsnedsättning. Det behöver även finnas utrymme för handläggare att kunna tillämpa dessa kunskaper.

b) på lokal nivå i båda kommunerna:

1. Hemlöshet

Hemlöshet är ett stort problem för vår målgrupp. Vi ser en tendens till att problemet förvärrats under 2017. Flera av de vi träffar bor i andra hand, är inneboende eller bor hos närstående. Det är också svårt att få tillgång till sociala kontrakt eller att bli beviljad detta trots utförliga medicinska underlag från psykiatrin. Följden av att inte ha ett boende blir att personen många gånger inte kan ta till sig psykiatrisk behandling vilket gör att personen "står still" och inte kommer vidare i återhämtning eller habilitering/ rehabilitering. Vi upplever att möjligheterna att hitta bostad hårdnat för vår målgrupp i takt med att det är allt svårare att hitta bostad generellt. Detta är förstås inte en fråga som enbart berör den lokala nivån utan även hör hemma på en central nivå. Ansökningsförfarandet när det gäller socialt kontrakt är med tydlig på Värmdö än i Nacka kommun. Om en person på Värmdö har boendestöd så är det den socialsekreterare som handlägger boendestödet som gör en utredning som kompletterar ansökan om socialt kontrakt. I Nacka är det mer osäkert vem som handlägger och om någon över huvud taget ska handlägga och personen bollas mellan de olika handläggare som finns i personens nätverk.

2. Samording och samarbete

Samordning och samarbete mellan olika aktörer är av yttersta vikt och behovet av detta har ökat för att den enskilde inte ska fara illa eftesom samhället har blivit mer och mer komplicerat. Varje organisation består av flera så kallade "stuprör" och det kan bli en omöjlighet för den enskilde att få och klara av att ta emot det stöd som behövs om inte samordning och samarbete sker. Vår målgrupp har ofta behov av stöd och insatser från flera aktörer för att få sin vardag att fungera men också vid situationer av mer akut karaktär till exempel vid hot om vräkning. Vi hade hopp till så kallade SIP – möten. Dessa har dock varit närmast obefintliga för de personer vi har varit i kontakt med under året och i den mån det förekommer så är det otydligt kring vems möte det är och vad syftet är. Det saknas ansvariga som håller i möten på ett professionellt sätt där den enskildes och närståendes röster hörs.

I Nacka kommun finns numer ett rotationssystem på försörjningsstöd vilket innebär att ingen har en personlig handläggare längre. Detta blir ett stort samordningsproblem då många insatser är beroende av att ekonomin fungerar och att försörjningsstöd är med i planeringen av till exempel sysselsättning, boende, boendestöd och så vidare.

På uppdrag av våra klienter bjuder vi personliga ombud in till nätverksmöten då samarbete/ samordning saknas. Vi har under 2017 i Nacka erfarit att handläggare från ekonomiskt bistånd inte kommer till möten som våra klienter bjuder in till. Detta får stora konsekvenser för våra klienter då övriga vårdgivare och myndigheter är på plats men där mötets syfte blir svårt att uppnå då ekonomin är så viktig. Vi har exempelvis haft möten där situationen handlat om vräknigshot och hemlöshet och där handläggare från ekonomiskt bistånd uteblivit från nätverksmöten med till följd att situationen bara blivit sämre. I slutändan kommer personen ändå tillbaka till ekonomiskt bistånd, med större lidande för den enskilde och större kostnader för kommunen.

3. Kontinuitet

Det är hög personalomsättning bland vårdgivare och olika myndigheter vilket skapar brist på kontinuitet och medför svårigheter för vår målgrupp. Vi möter personer som till exempel haft en läkare som nyligen gjort en bedömning om behandling som sedan bryts för att en ny läkare inkommer och har en annan uppfattning. Och detta kan ske flera gånger på ett år i värsta fall. En handläggare på en myndighet fattar ett beslut som sedan rivs upp av en ny handläggare. Förutom hyrläkare finns nu även hyrsocionomer. Detta skapar otrygghet och brist på förutsägbarhet bland annat. När professionella går in i korta perioder så brister insikt och helheltsbild vilket påverkar insatser och återhämtning negativt.

Nacka kommun har under året genomfört en stor förändring genom att lägga ansvaret för ekonomiskt bistånd under arbets och företagarnämnden istället för socialnämnden. I samband med detta har även ansökningsförfarandet för ekonomiskt bistånd förändrats. Ansökan ska nu skickas in digitalt vilket är svårt rent kognitivt för vår målgrupp. Men detta medför även praktiska svårigheter då flera saknar dator, mobil och mobilt bank-id. Man har valt ett roterande system och någon enskild handläggare finns inte längre för den sökande. Detta är olyckligt för de pesoner som behöver ekonomiskt bistånd över tid vilket gäller flera av de personer som vi träffar på grund av utträngningseffekten från ordinarie system som exempelvis försäkringskassan. Vi befarar att ett liknande system är på väg att införas i Värmdö kommun.

c. på central/nationell nivå:

1. Försäkringskassan och arbetsförmedlingen

Utträngningseffekten från samhällets socialförsäkringssystem är påtaglig. Personer beviljas inte sjukpenning eller sjukersättning då försäkringskassans bedömningar är mycket hårdare än tidigare. Vi möter klienter som av försäkringskassan bedöms ha en arbetsförmåga men som samtidigt hos sjukvården och arbetsförmedlingen bedöms vara för sjuka för att arbeta. Personerna hamnar i en ond cirkel och denna utträngningseffekt gör att fler blir beroende av försörjningsstöd eller att en anhörig finns där och stöttar ekonomiskt.

2. Ekonomi

Våra klienter blir hänvisade till försörjningsstöd under många år, en insats som är tänkt att vara kortvarig. Vi möter till exempel klienter som har svårt att få pengarna att räcka till mat och kläder för att klara vintern. Fattigdomen gör vardagen svår.

I och med utträngningseffekten från socialförsäkringssystemet behöver man ta ett helhetsgrepp för dessa individer som kommer i kläm. Ska det lösas med andra regler för socialförsäkringssystemet eller med höjd riksnorm?

3. Hemlöshet

Fattigdomen gör det svårt för vår målgrupp att få tillgång till egen bostad men även att hitta boende i andra hand. Krav på inkomst och att man har skulder hos kronofogden medför att det är svårt att få bostad vår målgrupp om man väl hamnat i hemlöshet.Det är helt enkelt väldigt svårt att komma in på bostadsmarknaden. För att råda bot på hemlösheten behövs främst bostäder och bostäder med rimliga hyror.

Ge exempel på brister som har åtgärdats under föregående år på respektive nivå:

Med handläggarnivå avses brister som blir synliga i möten mellan klienten och de olika organisationernas medarbetare, med lokal nivå avses brister för hur det offentliga välfärdsarbetet kring denna grupp leds och organiseras, med central/nationell nivå avses brister i lagstiftning och andra regelverk.

Ansvaret att åtgärda och följa upp de brister vi ser ligger på andra, bland annat delar av ledningsgruppen. Vi upplever att vi blir tagna på allvar då vi presenterar de svårigheter målgruppen med psykiska funktionshinder kan drabbas av. Ett exempel på detta är behovet av samordning. Vi kan också få stöd i enskilda ärenden då det krävs. Däremot upplever vi att ledningsgruppen delvis saknar mandat och därmed möjlighet att påverka förutsättningarna för personer med psykisk funktionsnedsättning. Organisationerna styrs av krav på besparing och olika politiska intressen i all högre utsträckning uppfattar vi. Vår målgrupp utgör en liten del av de flestas uppdrag och utträngningseffekten är en risk.

Från och med 2017 ingår av en medarbetarna på 20 % i det ESF finaniserade MIA- projektet. Syftet med MIA projektet är att personer mellan 16-64 år som står särskilt långt ifrån arbetsmarkanden ska få möjlighet till arbete eller studier utifrån sina egna förutsättningar. . Projektet är ett I Nacka Värmdö räknar man med att 355 personer ska komma att ingå i priójektet. Syftet med vårt deltaande är dels att sprida kunskap om våra arbetsmetoder och kunna påtala struktuella svårigheter för vår målgrupp. Ytterligare ett syfte är att direkt kunna direkt remittera in klienter till projektet. Under 2017 har 6 personer från vår verksamhet varit aktuella.

6. Myndigheter och organisationer som ingår i ledningsgruppen för verksamheten

6.1 Myndigheter som ingår i ledningsgruppen

	Ja	Nej
Kommun/kommuner	X	
Arbetsförmedlingen	X	
Försäkringskassan	X	
Landstingets primärvård	X	
Landstingets psykiatri	X	

6.2 Organisationer som ingår i ledningsgruppen

	Ja	Nej	Om ja, ange vilken/vilka
Patientorganisationer			
Brukarorganisationer	X		
Anhörigorganisationer	X		
Annan organisation			

Om ledningsgruppen inte har någon representant från kommunen, landstingets primärvård och psykiatri, Arbetsförmedlingen eller Försäkringskassan, ange varför

Vi har sedan 2017 representation från Samordningsförbundet VärNa:as förbundsordförnade i Ledningsgruppen. Samordningsförbundet representerar alla huvudmän som ska ingå i vår ledningsgrupp. Därmed har vi representation även om vi skulle önska fler deltagare från AF, FK samt primärvård och psykiatrins heldygnsvård.

Kommunen arbetar för att få representanter för dessa huvudmän att delta i ledningsgruppen, ange hur

7. Övrigt

Om förändringar har noterats vad gäller vilka grupper som tar kontakt och söker stöd av personligt ombud, beskriv på vilket sätt

Synpunkter och övriga reflektioner på verksamheten	

8. Underskrift av behörig företrädare för kommunen

Datum Neeke den 8 ien 2018	
Nacka den 8 jan 2018	
Nampteckning	Namnförtydligande
Clare Kronogo	Marie Kronosjö
Titel	Tjänsteställe
Verksamhetschef	Välfärd samhällsservice Nacka kommun
Telefon (inkl. riktnummer)	E-postadress
08 -718 87 11	marie.kronosjo@nacka.se
Detta dokument har beslutats digitalt och saknar	
därmed underskrift	